

אייל לוי ת.ז: 28789881

ע"י ב"כ ענת"ד רם גורודיסקי
מרחוב יהודה הלוי 75 תל - אביב 65796
טל: 03-5605222; פקס: 03-5663660

התובע:

- נ ג ז -

"הראל" חברה לביטוח בע"מ ח.פ.מ 8-000407-52
מרח'י אבא הייל סילבר תל אביב, 52118

הנתבעת:

סכום התביעה: נזק אישי לתובע: 127 ₪.
נזק מצרפי בתובענה הייצוגית (אומדן): 8,766,450 ₪.

כתב תביעה

מבוא

1. התובענה, שאישורה כתובענה ייצוגית מתבקש כדלקמן, עוסקת במסכת עובדתית פשוטה יחסית. הנתבעת, שביטחה את התובע בביטוח דכב, שילמה לתובע את תגמולי הביטוח עקב מקרה ביטוח של אובדן (טוטאל-לוס) או גניבה. הנתבעת שילמה לתובע את שווי רכבו וביטלה את פוליסת הביטוח.
2. ברם, למרות חובתה שבדין, נמנעה הנתבעת להשיב לתובע את הפרמיה ששולמה על ידו עבור כיסויים נוספים בפוליסת הביטוח, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנתרת ממועד ביטול הפוליסה ועד לתום תקופת הביטוח.

הצדדים

3. הנתבעת תינה חברה רשומה בישראל, העוסקת בביטוח ובין היתר בשיווק ומכירת של פוליסת ביטוח לכלי רכב פרטיים - נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי.
4. התובע הינו מבוטח של הנתבעת שרכש פוליסת ביטוח לכלי רכב פרטיים - נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי (להלן - "פוליסת הביטוח"). עותק התנאים הכלליים של פוליסת הביטוח מתוך אתר האינטרנט של הנתבעת, רצ"ב כנספח א'. הנתבעת לא מסרה לתובע עותק מלא מהפוליסה שרכש. רצ"ב עותק מסמכים אותם קיבל התובע מהנתבעת כנספח ב'.

רקע עובדתי

5. במסגרת פוליסת הביטוח, רכש התובע כיסויים נוספים עבור נזקים לשמשות הרכב, גרירה ורכב חלופי (להלן - "הכיסויים הנוספים").
6. בעקבות מקרה ביטוח שארע לתובע - התובע עקב מקרה גניבה של הרכב - שילמה לו הנתבעת את שווי הרכב בהתאם לפוליסת הביטוח. עם תשלום כספי הביטוח כאמור, פוליסת הביטוח של התובע התבטלה. רצ"ב עותק אישור ביטול פוליסת הביטוח של התובע כנספח ג'. ואישור תשלום סכום הביטוח כנספח ד'.
7. ברם, על אף שפוליסת הביטוח של התובע התבטלה בטרם תמה תקופת הביטוח ו/או בטרם תמה התקופה עבורה שילם התובע לכיסויים הנוספים, לא הותר לו חלק יחסי של הפרמיה ששולמה עבור אותם כיסויים.
8. ודוק; גם אם נזקק התובע לשירותי גרירה ו/או לרכב חלופי ו/או לתיקון שמשות, אין בכך ולא כלום, שכן הכיסויים הנוספים הינם רב-פעמיים ואינם מתמצים עם הפעלתם.

השבה חוזית

9. סעיף 21 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן - "חוק החוזים") קובע כדלקמן:
"מבוטל החוזה, חייב כל צד להשיב לצד השני מה שקיבל על פי החוזה, ואם ההשבה היתה בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שווי של מה שקיבל".
10. סעיף 16(ב) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 (להלן - "חוק חוזה הביטוח") קובע כדלקמן:
"נעשה מקרה הביטוח בלתי אפשרי אחר כריתת החוזה, מתבטל החוזה מאליו והמבוטח זכאי להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה של אתר הביטוח".

11. הנה כי כן, בין על פי דיני החוזים הכלליים ובין על פי דיני חוזי הביטוח, לאחר שבוטלה פוליסת הביטוח, על הנתבעת להשיב לתובע את הפרמיה עבור הכיסויים הנוספים. הנתבעת הפרה חובתה זו.

עשיית עושר ולא נפשט

12. הנתבעת התעשרה ומתעשרת על חשבונם של התובע ועל חשבונם של חברי הקבוצה, כאשר היא נמנעת מלהשיב לידיהם את דמי הפרמיה עבור הכיסויים הנוספים, למרות שפוליסת הביטוח בוטלה.

13. התעשרות זו של הנתבעת, הינה שלא כדין ותוך הפרת שלל הוראות תקוקות וחובות שבדין, כפי שפורט עד כה. לפיכך, חייבת הנתבעת, לפצות התובע ואת יתר חברי הקבוצה בסכום נזקיהם, כמפורט להלן.

הטעה ואי גלוי

14. התובע יטען כי הוא "לקוח" במשמעותו בחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן - "החוק").

15. סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן - "חוק הפיקוח") אוסר על מבטח להטעות לקוח פלוני:

55. איסור תיאור מטעה
- (א) מבטח או סוכן ביטוח לא יתאר תיאור מטעה עסקת ביטוח המוצגת לפני לקוח פלוני ולא יכלול תיאור מטעה בפרסום לציבור.
  - (ב) לענין זה, "תיאור מטעה" - תיאור הניתן בעל פה, בכתב או בדפוס, שיש בו כדי להטעות בענין מהותי בעסקה; בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:
    - (1) שם המבטח או הסוכן, ותקן, הצטיינותו, המוניטין שלו, מצבו הכספי והיקף עסקיו;
    - (2) מהותה של עסקת הביטוח, היקף הכיסוי הביטוחי, הסייגים לו והתנאים המוקדמים לקיומו;
    - (3) משך תקופת הביטוח והאפשרויות שבידי המבוטח או המבטח להפסיקה;
    - (4) דמי הביטוח ותשלומים אחרים שעל המבוטח לשלם, לרבות דמי הביטוח המקסימליים המותרים על פי דין ושיעור הדיבית על האשראי שניתן לתשלומם, לפי חישוב שנתי;
    - (5) דמי הביטוח בהשוואה לדמי הביטוח הרגילים או המקובלים או שנדרשו בעבר, לגבי אותו מבטח ולגבי מבטחים אחרים;
    - (6) התאמת תנאי הפוליסה לתנאים שנקבעו או שאושרו על פי דין או לתנאים שנקבעו בדוגמה שצויינה;
    - (7) חוות דעת שנתן אדם לגבי העסקה או לגבי המבטח;

16. התובע יטען כי הנתבעת הפרה את החובות הקבועות בסעיף 55(א)-(ב) לחוק הפיקוח, בין במעשה ובין במחדל, משלא גילתה לו כי לא תשיב לו את הפרמיה עבור הכיסויים הנוספים, גם במקרה בו התבטלה הפוליסה ו/או שלא התקיים מקרה הביטוח.

17. התובע יוסיף ויטען כי הנתבעת הפרה את החובות הקבועות בסעיף 55(א)-(ב) לחוק הפיקוח, כאשר לא גילתה לו, במועד מימוש פוליסת הביטוח, כי הוא זכאי להשבת הפרמיה היחסית בגין הכיסויים הנוספים עבור תקופת הביטוח שנותרה ממועד ביטול הפוליסה ועד לתום תקופת הביטוח.

18. התובע יטען כי הנתבעת הפרה את הוראת סעיף משנה 5 בס"ק (ב) והטעתה את התובע, בנושאים המנויים בסעיף זה. התובע יטען כי דמי ביטוח הנגבים על ידי התובעת עבור הכיסויים הנוספים, מבלי שיוחזרו במקרה של ביטול הפוליסה ואו שלא התקיים מקרה הביטוח עבור הכיסויים הנוספים, הינם בגדר "גביית יתר" שאינה יכולה להיות רגילה או מקובלת.

19. לחילופין, יטען התובע כי הנתבעת הינה "עוסק" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 (להלן - "חוק הגנת הצרכן"). סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, שעניינו איסור הטעיה, קובע כדלקמן:

2. איסור הטעיה
- (א) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו צנינים אלה כמהותיים בעסקה:
- (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
  - ...
  - (4) השימוש שניתן לצעות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;
  - ...
  - (13) המתיר תרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;
  - ...
  - (16) שירות אחזקה ותנאיו;
  - (17) תנאי אחריות לנכס או לשירות;
  - ...
- (ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות.

20. התובע יטען כי הנתבעת הפרה את החובות הקבועות בסעיפים 2(א)-(ב) לחוק הגנת הצרכן, ובמיוחד הוראות סעיפי משנה 1, 4, 13, 17 בס"ק (א) והטעתה את התובע, בין במעשה ובין במחדל, בנושאים המנויים בסעיפים אלה.

21. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן, שעניינו חובת גילוי לצרכן, קובע כדלקמן:

4. חובת גילוי לצרכן
- (א) עוסק חייב לגלות לצרכן -
- (1) כל פגם או איכות נתונה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערך של הנכס;
  - (2) ...
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות.

22. התובע יטען כי אי השבת הפרמיה עבור הכיסויים הנוספים במקרה בו התבטלה הפוליסה ו/או שלא התקיים מקרה הביטוח עבורם מהווה פגם ו/או תכונה בנכס ו/או בשירות המפחית באופן משמעותי מערך, ועל כן, קמה לנתבעת חובה לגלותם לתובע.
23. התובע יטען כי באם היתה הנתבעת מגלה לו את העובדה כי אינם זכאים להשבה בנסיבות המתוארות לעיל, היה יכול שלא לרכוש את הכיסויים הנוספים במסגרת פוליסת הביטוח ו/או לרכשם אצל אחרים.

רשלנות

24. כמעשיה ו/או במחדליה, התרשלה הנתבעת כלפי התובע וכלפי חברי הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג.
25. הנתבעת חייבת בחובת זהירות מושגית המוטלת על מבטח ו/או מוכר נכס ו/או שירות כלפי מבוטחים, לקוחות וצרכנים. הנתבעת חייבת גם בחובת זהירות קונקרטית לטיב הכיסוי ו/או השירות ולתנאים הכספיים הקשורים בהם, לנוכח העובדה כי הכיסויים הנוספים משווקים ונמכרים על ידו במסגרת פוליסת הביטוח. מתיאור הנסיבות לעיל, ברור כי הנתבעת הפרה את חובות הזהירות הפרה גסה ובוטה.
26. קיים קשר ישיר בין מעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת לבין הנזק שנגרם לתובע, העונה גם על מבחן הצפיות הסבירה.

הפרת חובה חקוקה

27. כמעשיה ו/או במחדליה, הפרה הנתבעת שורה ארוכה של חיקוקים, וביניהם: חוק הפיקוח, חוק הגנת הצרכן, חוק החוזים, חוק חנות הביטוח;
28. חמישה יסודות לעולת היפר חובה חקוקה, אשר בהתקיימם קמה החבות בנוזקין:
- 28.1 חובה המוטלת על המזיק מכות חיקוק, ובענייננו, חובת איסור ההטעיה וחובת ההשבה.
- 28.2 החיקוק נועד לטובתו או להגנתו של הניזוק: החיקוקים לעיל נועדו לשמור על טובתם והגנתם של המבוטחים/חלקותות.
- 28.3 המזיק לא קיים את החובת המוטלת עליו: כפי שברור מן האמור לעיל, הפרה הנתבעת את חובותיה באופן בוטה.
- 28.4 ההפרה גרמה לניזוק נזק: לתובע ולשאר חברי הקבוצה נגרם נזק כמתואר להלן.

28.5 הנוק אשר נגרם הוא מסוגו או מטבעו של הנוק אשר אליו נתכוון התיקוק: הנוק שנגרם הוא מסוג הנוקים שהיו נמנעים לו. היתה הנתבעת נוהגת כדון, ושהתיקוקים הנייל נועדו לשמור מפניהם.

כתבי השירות לכיסויים הנוספים

29. פרט למסמכים הבודדים שקיבל התובע (נספח ב'), לא המציאה לו הנתבעת כל מסמך אחר, לרבות תנאיהם של הכיסויים הנוספים. באתר האינטרנט של הנתבעת (בכתובת <http://www.harel-ins.co.il/InsurancePrograms/Item.asp?ArticleID=68&CategoryID=72>) מצא התובע מסמכים שכותרתם "כתבי שירות" עבור הכיסויים הנוספים של גרירה רצ"ב נספח ה', ורכב חלופי רצ"ב נספח ו'. זאת בנוסף לאיזכור תנאי כסויים נוספים גם במסגרת התנאים הכלליים של פוליסת הביטוח, המפורסמת באתר האינטרנט של הנתבעת (נספח א'). לכיסוי הנוסף של שגר שמשות לא נמצא כתבי שירות.
30. על פי סעיף 16 לתוק הפיקוח, מבטח, המבקש להוסיף הרחבות לפוליסה המשווקת על ידו, נדרש להגיש את הפוליסה המורחבת לאישורו של המפקח על הביטוח. כך גם נקבע בחוזר ביטוח אלמנטרי 1990/2 מיום 8/07/90 רצ"ב עותק החוזר כנספח ז'. על כן, תנאי הכיסויים הנוספים, בין שנמסרו לתובע ובין אם לאו, בין שמופיעים באתר הנתבעת ובין אם לאו, אמורים להיות מאושרים על ידי המפקח על הביטוח.
31. ברם. אין בנמצא כל "אישור" של המפקח על הביטוח לכיסויים הנוספים נשוא תובענה זו ולנוסת כתבי השירות שלהן.

כתבי השירות בחוזה אחיד ותניית הפטור שהשבה כתניה ספפחת

32. למען הסדר הטוב נציין כי הטיעון להלן מתייחס לכלל הכיסויים הנוספים, אם וככל שיתגלו כתבי שירות ו/או תנאי כיסוי נוספים שנוסחם דומה לכתבי השירות של כיסוי הרכב החלופי וכיסוי הגרר, ואם וככל שיראה בית המשפט הנכבד לנכון ליתן להם תוקף כלשהו.
33. באופן מובהק, מהווים כתבי השירות "חוזה אחיד", כהגדרתו בתוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982. כתבי השירות הינם חוזים שתנאיתם נקבעו מראש בידי צד אחד והינם חוזים המיועדים לקהל בלתי מסוים במספרם או בזהותם. ועל כן ממלאים אחר כל רכיבי הגדרת חוזה אחיד, כאמור.
34. סעיף ד(2) לכתב השירות של כיסוי גרירה (ותאומו- סעיף ג(4) פרק 7 לתנאים הכלליים), סעיף ה(3) לכתב השירות של כיסוי הרכב החלופי (ותאומו- סעיף ג(6) פרק 7 לתנאים הכלליים). הינם תנאים מקפחים בחוזה אחיד, כאמור בחוק החוזים האחידים, ויש

לבטלם. סעיפים אלה מעניקים לנתבעת יתרון בלתי הוגן כלפי לקוחותיה כאשר הם קובעים באופן חד צדדי כי לא יינתן החזר פרמיה אף על פי שפוליסת הביטוח בוטלה ואין עוד כל אפשרות שהכיסויים הנוספים יופעלו.

חשוב המק

35. בתחכום רב, אין הנתבעת מפרטת בפוליסה את סכומי הפרמיה אותם משלמים מבוטחיה עבור כל אחד מהכיסויים הנוספים. הנתבעת מבליעה סכומים אלה, ביחד עם הפרמיה הנגבית עבור הכיסויים לנזקי רכוש ולנזקי רכוש צד שלישי, ובכך מסתירה אותם מציבור מבוטחיה.
36. לפיכך, נאלץ התובע להעריך נזקיו כפי שיפורט להלן והוא שומר על זכותו להוסיף, לשנות ולפרט לגבי גובה נזקו לכשיתבררו פרטים נוספים.
37. על מנת לנסות ולברר גובה הפרמיה עבור כל אחד מהכיסויים הנוספים, פנה התובע ביום 18/10/07 אל הנתבעת בבקשה לקבל הצעת מחיר לגבי אותו סוג רכב. רצ"ב עותק הצעת המחיר בנספח ח'.
38. על פי הצעת המחיר לעיל, המחיר הכולל שנדרש ממבוטח עבור פוליסת הביטוח המקיף ועבור הכיסויים הנוספים הוא בסך 4,061 ₪. בהצעת המחיר מופיע פירוט הפרמיות כדלקמן: כיסוי נוסף עבור רכב חלופי שירותי גרירה ותיקונים – 259 ₪; כיסוי נוסף עבור שבר שמשות - 65 ₪. (הפירוט בעמוד האחרון בהצעת המחיר אינו רלוונטי הואיל והוא "פרמיה נטו" לאחר ניכוי דמים, כאשר המבוטח נדרש לשלם את הפרמיה המלאה – "ברוטו").
39. על פי הצעת המחיר, יוצא אפוא, ששיעור הפרמיה עבור הכיסוי הנוסף לרכב חלופי שירותי גרירה ותיקונים מתוך הסכום הכולל אותו דורשת הנתבעת, הוא 6.37%. שיעור הפרמיה עבור שבר שמשות מתוך הסכום הכולל אותו דורשת הנתבעת, הוא 1.6%.
40. על פי אותו הגיון, סביר להניח כי שיעורי הפרמיות עבור הכיסויים הנוספים ששילם התובע, הינם דומים.
41. המחיר הכולל אותו גבתה הנתבעת מהתובע עבור הפוליסה ועבור הכיסויים הנוספים הוא בסך של 3,164 ₪. לפיכך, סכום הפרמיה ששילם התובע עבור הכיסוי הנוסף לרכב חלופי שירותי גרירה ותיקונים הוא בסך של 202 ₪ בקירוב. סכום הפרמיה ששילם התובע עבור הכיסוי הנוסף של שבר שמשות הוא בסך של 51 ₪ בקירוב. סה"כ שילם התובע עבור הכיסויים הנוספים סך של 253 ₪.